

Samfundet S:t Erik Stockholm

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE
2019-05-29

Samråd över förslag till detaljplan för nytt kraftvärmeverk på före detta Lövstatippen i Hässelby villastad, dnr 2017-09500

På platsen för den avvecklade Lövstatippen i nordvästra Stockholm planeras för ett nytt kraftvärmeverk, Lövstaverket, samt en ny hamn med kaj och transportband till verket. Det nya kraftvärmeverket ska ersätta Hässelby kraftvärmeverk. På området där Hässelbyverket ligger idag kommer det istället att kunna byggas bostäder. Samfundet S:t Erik framhåller särskilt att störande upplevelser av anläggningen och dess verksamhet måste undvikas i känsliga kulturmiljöer vid Riddersvik och Kyrkhamn samt närbelägna bostadsområden. Staden måste redovisa alternativa lägen för småbåtshamn och badplats samt säkerställa god gestaltning av strandpromenaden som kommer att gå igenom anläggningsområdet. Ambitionsnivån bör vara lika hög som den var vid Hässelbyverkets tillkomst.

Samrådsförslaget

Stockholms stad redovisar ett förslag till detaljplan för ett nytt kraftvärmeverk vid den tidigare Lövstatippen som inkluderar anläggande av en ny hamn där det idag finns en småbåtshamn och en badplats. Kraftvärmeverket för förnyelsebara och återvunna bränslen i Lövsta ska ersätta kolanvändningen i Stockholm och bedöms vara driftsatt 2023. Stockholms stad och Stockholm Exergi arbetar gemensamt för att hitta ersättningsplatser för småbåtshamnen och badplatsen.

Av den landskapsanalys som ligger till grund för samrådsförslaget framgår att den föreslagna anläggningen kommer att påverka upplevelsen av platsen som rekreationsområde. Platsen kommer att ges en mer industriell karaktär. Anläggningens hamn kommer att försvaga kopplingen mellan Kyrkhamn och Riddersvik som ligger som närmaste grannar vid vattnet på var sida om anläggningen. Promenadstråket vid stranden ska finnas kvar men kommer att passera under transportbanden mellan hamnen och kraftvärmeverket. Även fornlämningar i området kommer att påverkas.

Enligt samrådsunderlaget pågår bildande av naturreservat i Kyrkhamn. Samråd om reservatet hölls 2014 och i det område för naturreservat som då föreslogs ingick även en del av planområdet. Nu utreds en ny reservatsgräns där småbåtshamn och badplats utgår. Föreslagna reservatsföreskrifter innebär bland annat att reservatet inte ska utgöra hinder för möjligheten att placera en anläggning för stadens tekniska försörjning vid före detta Lövstatippen.

Ett par byggnader som hörde till den ursprungliga renhållningsanläggningen finns fortfarande kvar inom planområdet. Dessa planerar man dock att riva. Inom området finns också gamla tallar och ekar, av vilka Länsstyrelsen utpekat ett flertal som särskilt skyddsvärda.

Samfundet S:t Eriks synpunkter

Samfundet konstaterar att den mycket stora planerade kraftvärmeanläggningen med tillhörande skorstenar, hamn- och transportanläggningar, liksom den verksamhet som kommer att äga rum där,

kommer att synas, höras och märkas inom ett mycket vidsträckt omland. I dess omedelbara närhet finns värdefulla och upplevelserika kultur- och naturmiljöer samt en stor mängd bostäder.

En referens kan dras till anläggandet av Hässelbyverket på 1950-talet (vars nedläggning är orsaken till föreslagen ny anläggning). Då ägnades stor omsorg åt att få verket att smälta in i det befintliga skärgårdslandskapet och att skapa en tillgänglig miljö för rekreation. Man planterade ett parkstråk framför kraftverksbyggnaden, bland annat en hög poppelallé för att minska verkets synlighet från vattnet och gångstråket. Man anlade även en helt ny småbåtshamn på platsen osv. En liknande ambitionsnivå borde tillämpas när man nu bygger ett nytt kraftvärmeverk.

Samfundet vill särskilt betona vikten av att det nya kraftvärmeverket inte kommer att dominera utsikten från de närbelägna kulturmiljöerna vid Riddersvik och Kyrkhamn och inte heller från närbelägna befintliga eller planerade bostadsområden. Verksamheten vid den nya anläggningen får inte heller orsaka andra besvärande störningar i form av exempelvis buller, lukt, stoftnedfall och vibrationer i dessa områden.

Samfundet vill också påtala det problematiska i att allmänintressen och rekreation får stå tillbaka, genom att ett befintligt bad och en småbåtshamn på platsen försvinner och att den befintliga strandpromenaden ska korsas av transportband för förnyelsebara och återvunna bränslen. Såvitt vi förstår har man ännu inte föreslagit någon alternativ lokalisering av bad och småbåtshamn. Den illustration av strandpromenadens möte med transportbanden som redovisas i samrådsunderlaget ger inte intryck av att ha föregåtts av någon medveten gestaltning. Samfundet anser att Staden bör ställa högre krav på gestaltning av utemiljöer och på att anlägg nytt bad och ny småbåtshamn när man bygger bort, eller kraftigt inkräktar på, befintliga rekreativmiljöer.

Idag är endast ett fåtal byggnader bevarade från den ursprungliga anläggningen efter de omfattande rivningarna som ägde rum omkring år 2006. Förslaget till detaljplan förutsätter att kvarvarande delar av den f.d. sopförbränningsbyggnaden och destruktionsanläggningen rivs. Det innebär att de sista fysiska spåren från den ursprungliga bebyggelsen försvinner och att platsens kvarvarande kulturhistoriska värden inte längre kommer vara möjliga att avläsa i den fysiska miljön. Konsekvenserna begränsas i viss mån av att bebyggelsen dokumenterats. De tydligaste uttrycken för byggnadernas historiska funktion har redan gått förlorade genom tidigare rivningar.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Susanne Ingo
Vice ordförande